

hvad der medfører gener for badelivet og udgifter til periodiske strandrensninger. Også fiskerierhvervet lider tab, fordi fangstredskaber beskadiges af genstande, der sammen med andet affald er udtømt i havet.

III. Bekæmpelse af olie og kemikaliefurening.

Den stigende opmærksomhed omkring farene for olieforurening førte i 1970 til oprettelsen af et permanent statsligt beredskab, der siden gradvis er blevet udbygget. I dag råder miljøstyrelsen over 8 mindre specialfartøjer beregnet til brug i indre danske farvande (heraf er 2 særlig egnede til bekæmpelse af kemikaliefurening) samt et antal olieoptagere og flydespæringer. Det stod dog allerede i 1976 klart, at dette beredskab var utilstrækkeligt, idet det selv under gunstige vejrforhold næppe ville være muligt effektivt at bekæmpe olieudslip på over 500 tons. Ved aktstykke nr. 618 af 29. september 1977, aktstykke nr. 433 af 31. maj 1978 og aktstykke nr. 376 af 30. maj 1979 skabtes der bevillingsmæssig baggrund for en sådan udbygning af materiel og personale, at der vil være rimelig mulighed for at bekæmpe olieudslip på op til 10.000 tons.

Efter afslutningen af den igangværende udbygning af beredskabet vil miljøstyrelsen yderligere råde over 2 store specialfartøjer (750 BRT), 2 mindre specialfartøjer og 3 oliepramme. De samlede udgifter til denne del af udbygningen er 66,5 mill. kr.

Udgifterne til anskaffelse af andet materiel udgør ca. 26 mill. kr. (1977 prisniveau), og det antages, at de samlede årlige driftsudgifter efter endt udbygning vil udgøre ca. 7 mill. kr. (1977 prisniveau).

Udbygningen af beredskabet er især begrundet i hensynet til en effektiv bekæmpelse af store udslip af olie og andre kemikalier som følge af søulykker o.lign. Selv om det i kraft af internationale forholdsregler lykkes at nedbringe foreningen fra såvel normalskibsdriften som fra ulykker, vil det derfor være nødvendigt at udbygge og opretholde et omfattende beredskab, idet der i de stærkt trafikerede danske farvande fortsat vil være risiko for ulykker, der kan medføre alvorlige skader på havmiljøet.

IV. MARPOL-konventionen.

1. Internationalt samarbejde om bekæmpelse af havforurening.

Ovenfor er påpeget, hvorledes det i de seneste år er lykkedes at formindske den årlige tilførsel af

olie til havet fra skibe. Dette kan uden tvivl ses som et resultat af stigende internationalt samarbejde om forebyggelse af olieforurening. – herunder den opmærksomhed, der blev skabt omkring problemerne i forbindelse med 60'ernes og 70'ernes store tankskibsforlis.

Et første skridt mod et internationalt samarbejde blev taget af FN's søfartsorganisation IMCO i forbindelse med udarbejdelsen af OILPOL-konventionen (Den internationale konvention til undgåelse af forurening af havet med olie) i 1954. Konventionen trådte i kraft i 1957 og indebar et forbud mod ubegrænset udtømmning fra tankskibe af visse olieforbindelser inden for 50 sømil fra land og i øvrigt i særligt udsatte områder, f. eks. Nordsøen og Østersøen. Ved en ændring af konventionen i 1962 udvidedes forbudet og dets geografiske anvendelsesområde. Ved en senere ændring i 1969, som trådte i kraft i januar 1978, skærpedes forbudet yderligere, bl. a. ved en begrænsning af den tilladte udtømmningshastighed (60 l pr. sejlet sømil) og af den samlede udtømmningsmængde (1/15.000 af den totale lasteevne). I 1971 vedtoges yderligere ændringer til konventionen, som indebærer visse normer for tankskibenes konstruktion, herunder en begrænsning af den enkelte tanks størrelse. Disse ændringer, som Danmark har tiltrådt, er endnu ikke trådt i kraft.

Som eksempel på andre væsentlige led i det internationale samarbejde kan nævnes konventionen om indgriben på det åbne hav i tilfælde af olieforureningsulykker, 1969, der trådte i kraft 1975, konventionen om det privatretlige ansvar for olieforureningsskader, 1969, der trådte i kraft i 1975, konventionen om oprettelse af en international fond for erstatning af skader ved olieforurening, 1971, der trådte i kraft i 1978, og Londonkonventionen (konvention om forhindring af havforurening ved dumpning af affald og andre stoffer, 1972), der ligeledes trådte i kraft i 1975. Også Paris-konventionen (konvention til forhindring af landbaseret havforurening, 1974), som trådte i kraft i 1978, bør fremhæves i denne sammenhæng, idet denne omfatter uledninger fra boreplatforme som følge af udnyttelse af undersøiske mineralforekomster.

Af væsentlig betydning for forebyggelse af havforurening er ligeledes en række internationale regler til forhindring af søulykker. Her kan især nævnes konventionen om de internationale søvejsregler, 1972, SOLAS-konventionen (konventionen om sikkerhed for menneskeliv på søen, 1960, som ændret 1974, samt 1978-protokollen til denne kon-